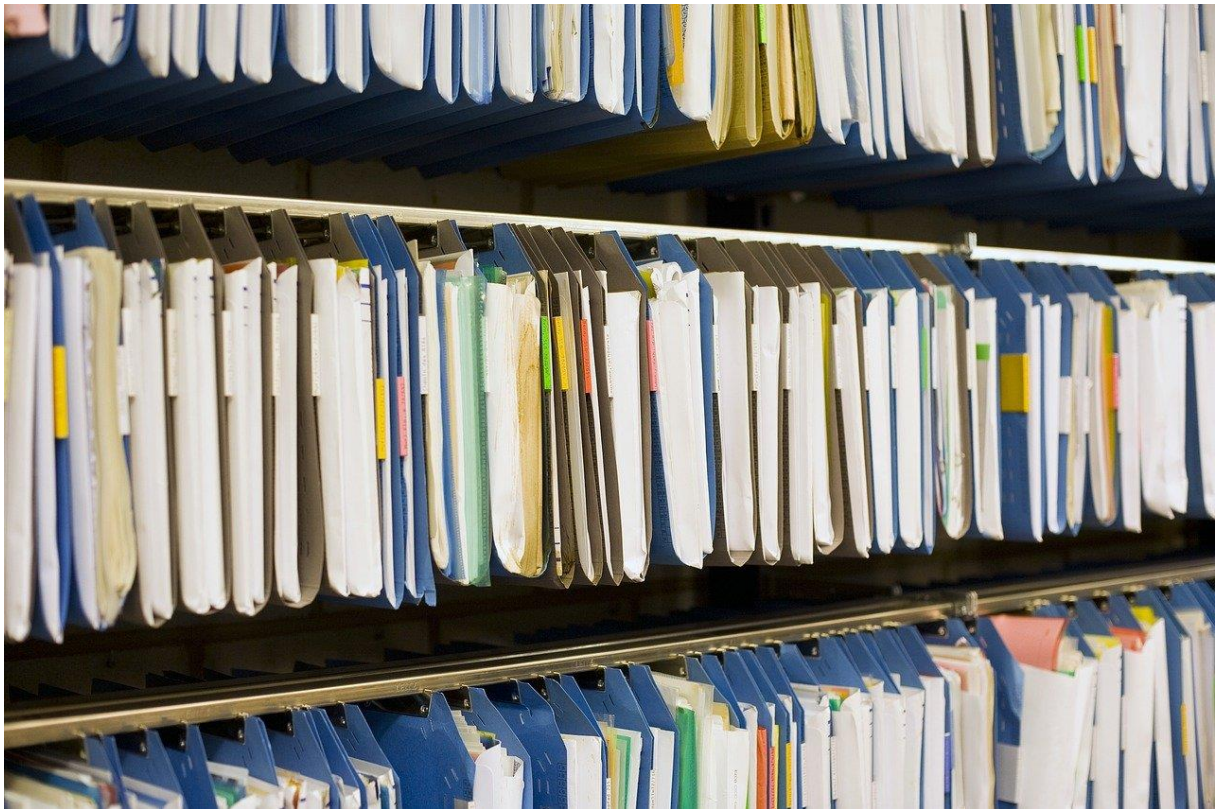

Építészeti Szerzői Jogi Nyilvántartás

A tervezőknek és az építetőknek fontos változást hozott a tavalyi év során felállított Építészeti Szerzői Jogi Nyilvántartás, azonban az a piaci szereplők számára még mostanra sem vált széles körben ismertté. A Construction Papers megkereste az új nyilvántartást üzemeltető társaságot, annak érdekében, hogy a nyilvántartással kapcsolatos tudnivalókról és a gyakorlati tapasztalatokról első kézből nyújthasson áttekintést.

A tavaly felállított Építészeti Szerzői Jogi Nyilvántartás („**Nyilvántartás**”) az Országos Építésügyi Nyilvántartás részét képező adatbázis, amely az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szerinti építetű és a vele szerződő tervező közös nyilatkozata, vagy a szerzői jogi jogosult önkéntes nyilatkozata alapján tartalmazza az építészeti-műszaki dokumentációhoz, valamint az az alapján megépült építményhez fűződő szerzői vagyoni jogokra vonatkozó adatokat. A Nyilvántartás létrehozásának és működtetésének részletszabályait a 2020. július 4. napján hatályba lépett Építészeti Szerzői Jogi Nyilvántartásról szóló 8/2020. (VI.26.) MvM rendelet („**MvM rendelet**”) határozta meg.

A Nyilvántartás üzemeltetője, a Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság („**Lechner Tudásközpont**”) a szerzői vagyoni jogokra vonatkozóan közölt információkat

a www.lechnerkozpont.hu honlapján és az www.e-epites.hu honlapon teszi közzé. A Nyilvántartás adatai nyilvánosak, azokhoz elektronikus azonosítást követően 2021. januárjától elméletileg bárki hozzáférhet. Fontos azonban kiemelni, hogy az MvM rendelet szerint a bejelentett adatok valódiságáért és helyességéért a nyilatkozattételre jogosult személy felel, tehát a nyilvántartás nem tekinthető közhitelesnek.

Mi a Nyilvántartás célja?

- [1] A Nyilvántartás jelentősége abban áll, hogy egy mindenki által hozzáférhető, kereshető adatbázist biztosít, amelyből – megfelelő feltöltöttség esetén – bárki megtudhatja, hogy az adott épület vonatkozásában kinek milyen szerzői jogai állnak fenn. A Nyilvántartás tehát az érintett felhasználásokhoz szükséges engedélyszerzést nagymértékben elősegítheti.
- [2] A Lechner Tudásközpont véleménye szerint az idő előrehaladtával a Nyilvántartás egyre jelentősebb szerepet fog játszani, ugyanis egy-egy építészeti alkotás szerzőjének felkutatása, illetve egy esetleges jogvita esetén a szerzői vagyoni jogokkal kapcsolatos bizonyítás lényegesen le fog egyszerűsödni az adatbázisnak köszönhetően.

Hogyan lehet nyilatkozni és mennyibe kerül?

- [3] Jelenleg a nyilatkozatokat a Lechner Tudásközpont által rendszeresített és honlapján közzétett [formanyomtatványon](#) kell benyújtani papír alapon személyesen, képviselő útján vagy postai úton.
- [4] A Nyilvántartás elektronikusan elméletileg 2021. január 1. napjától elérhető, azonban a Lechner Tudásközpont tájékoztatása szerint az elektronikus úton történő nyilatkozattétel még nem indult el, a rövidesen bekövetkező tényleges elindulásról a Lechner Tudásközpont honlapján lehet tájékozódni az érdekelteknek. [Étv. 59/B. § (6) bek.; MvM rendelet 13. §]
- [5] A Nyilvántartással kapcsolatos minden eljárás díjtalan: mivel nem hatósági eljárás, ezért illeték nem kérhető, igazgatási szolgáltatási díjat pedig a jogalkotó nem kívánt meghatározni.

Ki köteles, ki jogosult és kinek éri meg használni a nyilvántartást?

- [6] Az építtetőt és a tervezőt 2020. január 1. napja óta terheli az a *kötelezettség*, hogy közös nyilatkozatban a Nyilvántartás részére átadják az építészeti-műszaki dokumentációhoz, valamint az annak alapján megépült építményhez fűződő szerzői vagyoni jogokra vonatkozó adatokat. [Étv. 59/B. § (1) bek.; MvM rendelt 2-3. §]
- [7] 2020. január 1. napját megelőzően létrejött építészeti alkotás esetében kötelezettség nem áll fenn, azonban bármely szerzői jogi jogosult *önkéntesen* nyilatkozhat a művön fennálló szerzői vagyoni jogi jogosultságáról, valamint arról, hogy tudomása szerint más személynek a művön ilyen jogosultsága fennáll. [MvM rendelet 4. §]
- [8] Tekintettel arra, hogy a Nyilvántartás elektronikus azonosítást követően bárki számára hozzáférhető egy adott épület megvásárlását megelőzően

mindenképpen *javasolt* a vevői oldal számára az épület szerzői jogi státuszának ellenőrzése, ugyanis ezzel a későbbiekben jogvitás helyzeteket előzhetünk meg.

A nyilvántartás működésével kapcsolatban mik az első tapasztalatok?

- [9] A Lechner Tudásközpont tapasztalata szerint a Nyilvántartás létrejöttét az építész-szakma örömmel fogadta, mert a szerzői jogi szabályok alkalmazását támogató, valamint könnyebb áttekinthetőséget biztosító lehetőséget látnak benne.
- [10] Ugyancsak a Lechner Tudásközponttól származó információk alapján tudjuk, hogy a Nyilvántartásba legfőképp kötelező nyilatkozatok érkeztek eddig, míg az önkéntes nyilatkozás lehetőségével mindezidáig kevesen éltek. A piaci szereplők számára még nem teljesen közismert a bejelentési kötelezettség.

Kötelező nyilatkozattétel elmulasztása, vagy nem határidőben történő teljesítése milyen jogkövetkezményt vont maga után a gyakorlatban?

- [11] Sem az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, sem az MvM rendelet nem tartalmaz konkrét szankciót az építtetőt és a tervezőt terhelő nyilatkozási kötelezettség elmulasztására.
- [12] A Lechner Tudásközpont tájékoztatása szerint a jogalkotó azért nem fűzött szankciót a jogsértéshez, mert a nyilatkozattétel elsősorban az építészeti alkotások szerzőinek a védelmét szolgálja, így az építtetőnek és a tervezőnek kifejezett érdeke, hogy azt ne mulasszák el.

Szerzők: dr. Fenyőházi András és dr. Szabó Zsanett

Ha további szakmai anyagok is érdeklék az építési jog világából, látogassa meg honlapunkat, kattintson: [Construction Papers](http://www.constructionpapers.hu)

Copyright © 2020 CERHA HEMPEL Dezső és Társai Ügyvédi Iroda – all rights reserved.

Levelezési címünk:

CERHA HEMPEL Dezső és Társai Ügyvédi Iroda
1011 Budapest
Fő utca 14-18.
Magyarország

E-mail:

andras.fenyohazi@cerhahempel.hu

CERHA HEMPEL Dezső és Társai Ügyvédi Iroda
<http://www.constructionpapers.hu/>

CERHA HEMPEL

CONSTRUCTION PAPERS

zsanett.szabo@cerhahempel.hu